కథా కౌముది

త్రీ స్ట్రయిక్స్

తాడికొండ కె. శివకుమార శర్మ

స్వీట్లు ఇష్టపడేవాళ్లు కాకరకాయనీ, ఆవకాయనీ కూడా ఇష్టపడొచ్చునని తేలిగ్గా ఒప్పుకుంటాం గానీ ఒక మనిషికి మంచివాడు అని ముద్ర పడిన తరువాత ఆ మనిషి ప్రవర్తన ఊహించేదానికి భిన్నంగా వేరే ఏ విషయంలో నయినా ఉంటుందని ఒప్పుకోవడాని కిష్టపడడం అరుదు. కసాయివానికి సున్నితత్వం ఉండడం గూర్చిన ఆలోచన కూడా ఆ కోవలోకే వస్తుంది. మొదటి పరిచయంలోనే ఒక మనిషిని మంచివాడు, కసాయివాడు అనే రెండింటిలో ఒక గూటిలో చేర్చడం అంత తరచుగా జరిగేది కాదేమో గానీ నాకు రాజారాం గారి గూర్చిన ఫస్ట్ ఇంప్రెషన్ కలగడానికి సహకారం మాత్రం ఆయన్ని అప్పటికే అలా చేర్చేసినవాళ్ల మధ్యలో జరిగింది.

మామయ్యా వాళ్లింటి తలుపు తీసి లోపలకు అడుగు పెట్టి కుడి వైపు లివింగ్ రూంలో ఆగిపోయిన సంభాషణ మధ్యలో కనిపించిన మామయ్య మొహాన్ని చూస్తూ, “నేనేనా, చివరగా వచ్చింది?” అన్నాను. అక్కడ కనీసం పదిమంది పురుషులు ఉండుంటారు. వయసులో అందరూ నాకన్నా పెద్దవాళ్లే. అమెరికాలో భారతీయుల ఇళ్లల్లో జరిగే పార్టీల్లో మగాళ్లు లివింగ్ రూములోనూ లేదా బేస్‌మెంటులోనూ, వాళ్ల సతీమణులు ఫామిలీ రూములోనూ విడిగా కూర్చోవడం సాధారణంగా జరిగేదే.

“పిల్లలని పికప్ చేసుకోవడం వల్లటగా? అత్తయ్య చెప్పిందిలే,” అన్నాడు మామయ్య. అక్కడున్నవాళ్ల వయసుని బట్టీ పిల్లలని యాక్టివిటీలనించి పికప్ చేసుకోవలసిన అవసరాలనించి వాళ్లు విముక్తులయి కనీసం ఒక దశాబ్దం అయివుంటుం దని అనిపించింది. “ఇతను మా బావమరిది కొడుకండీ. ఈ మధ్యనే మన ప్రాంతాని కొచ్చాడు,” అని మామయ్య నన్ను వాళ్లకి పరిచయం చేశాడు.

“ఏమిటి, స్పోర్ట్సా లేక ఫైన్‌ఆర్ట్సా?” అడిగా రొకరు.

అది పిల్లలు ఏ యాక్టివిటీలో ఉన్నారు అన్న ప్రశ్నగా అర్థమై, “బేస్‌బాల్,” అని జవాబిచ్చాను.

“లిటిల్‌లీగ్ ఆటల్లో ఆరేడేళ్ల పిల్లలు బాట్ పట్టుకుని బంతిని కొట్టడానికి ట్రై చేస్తుంటే చూడడానికి తమాషాగా ఉంటుంది,” అన్నా రొకరు.

“మొదటిసారి బంతిని వేసినప్పుడు వీడికి బాట్‌ని కదపాలన్న ఆలోచనే లేదు. రెండవ బంతికి కదపబోయేసరికి అది కాస్తా హోమ్ ప్లేట్‌ని దాటి వెళ్లి ఒక గంట అయ్యుంటుంది. మూడవసారి కొద్దిగా బాట్‌ని కదిపాడు గానీ ఫలితం మామూలే. అయితే, ఈసారి, త్రీ స్ట్రయిక్స్, యూ ఆర్ అవుట్! అని చెప్పి అక్కణ్ణించీ కదిపారు,” అన్నాను.

“ముందతన్ని పేరు చెప్పనిస్తారా, లేదా?” అన్నా రొకరు.

“సీతారాం,” జవాబిచ్చాను.

“అయితే, మనకిప్పుడు ఇద్దరు రాంలు. ఆయన కూడా రాజారాంతో ఏకీభవిస్తే అప్పుడు మనకీ, వాళ్లకీ రాంరాం!” అన్నా రొకాయన. నేను ప్రత్యేకంగా వాళ్ల పేర్లని అడక్కపోవడం, వాళ్లు చెప్పకపోవడంవల్ల ఏ మొహాన్నుంచీ ఏ అభిప్రాయం వెలువడుతోందో వినడానికి మాత్రమే తల నటు తిప్పుతూన్నాను.

"ముందు ఆ అభిప్రాయ మేదో తెలియాలిగా?" అన్నాను.

"నిర్భయలాంటి కేసులు అప్పుడప్పుడూ జరుగుతూండాలట!" అన్నా రొకరు.

"మీరాయన నోట్లో మాటలు దూరుస్తున్నారు. పాపం, రాజారాం అలా అనలేదు," అన్నా రింకొకరు.

"లాస్ట్ ఇన్ ట్రాన్స్‌లేషన్!" అన్నా రొకరు సన్నగా నవ్వుతూ. ఆయనే రాజారాం అయ్యుంటా రనిపించింది.

"సరే, మీ మాటల్లోనే చెప్పండి!" అన్నా రిందాక టాయన.

"ఇప్పు డేమిటీ, పిల్లీ, పిల్లీ తగవులాటకి కోతి తీర్పు చెప్పాలా?" అన్నాడు మామయ్య.

"మమ్మల్ని పిల్లు లనడం మాట అలా వుంచి, మిమ్మల్ని కోతి అంటుంటే చూస్తూంటా రేమిటండీ?" అన్నా రొకాయన నన్ను చూస్తూ.

"ఆయన నాకు మామయ్య కాబట్టి నన్ను కోతి అనే అవకాశమే లేదు. అంటే ఆయనకు కూడా తగులుతుంది కదా," అన్నాను నవ్వుతూ.

"చూశారా, మనల్ని మాత్రం పిల్లులం కాదనలేదు. ఎంతయినా మామ, అల్లుళ్లు కదా!" అన్నా రాయన చుట్టుపక్కలవాళ్ల వైపు చూస్తూ.

"మీ మాటల్లోనే చెప్పండి రాజారాం," అన్నారు మామయ్య.

"నిర్భయలాంటి కేసులు సమాజానికి శ్రేయస్కరం," అన్నారు రాజారాం.

"అంటే, అలాంటి కేసులు జరగాలనా?" అన్నా రొకాయన కోపంగా. "స్త్రీలు రాత్రిపూట ఒంటరిగా బయట తిరగ గలిగే స్వేచ్ఛ భారతం కావాలన్న గాంధీగారి కలని పక్కన పెడదాం. ఆడపిల్లలు చీకటిపడ్డ తరువాత బయట తిరగడం స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన డెబ్భై ఏళ్ల తరువాత కూడా కుదరదా? పైగా పక్కన ఒక మగా దున్నా గానీ?"

"అలాంటి కేసులు జరగకూడ దన్నదే నా అభిమతం కూడా. అయితే, వంద, వేల ఏళ్ల కాల గమనంలో సమాజాభివృద్ధి సరళరేఖ మీద పోతున్నట్లు కనిపిస్తుంది గానీ పది, ఇరవై ఏళ్ల కాలపరిమితుల్లో ఒక అడుగు ముందుకీ, రెండడుగులు వెనక్కీ వెడుతున్నట్లు కనిపించడంలో ఆశ్చర్య మేమీ లేదు. ఈ అభివృద్ధి స్టాక్ మార్కెట్ పోకడకి దగ్గరగా ఉంటుంది," అన్నారు రాజారాం నింపాదిగా.

"నిర్భయలాంటి కేసులు ముందు జరగలేదే మరి?" అన్నా రింకొకరు.

"అందుకనే అలాంటి ఘోరం మళ్లీ సమాజంలో జరగకూడదని అందరూ ఒప్పుకునేలా చెయ్యడాని కది ఉపయోగపడుతుంది. జరిగిన ఘోరాల మూలంగా కొత్త చట్టాలని తేవలసివచ్చి నప్పుడు వాటిని విక్టిమ్స్ పేరు మీద తేవడాన్ని అమెరికాలో చూస్తూనే ఉన్నాం గదా," అన్నారు రాజారాం.

"మరి కూతురు దళితుణ్ణి పెళ్లి చేసుకున్నదని అల్లుణ్ణి చంపించిన ఆ పిల్ల తండ్రి సంగ తేమిటి?" అన్నాను నేను.

"ఒకానొక కాలంలో సమాజం అలాంటి వివాహాలని ఒప్పుకోకపోవడమే కాక సమాజ నియమాలని ఉల్లంఘించినవాళ్లని తల్లిదండ్రులతో సహా వెలివేసి వాళ్ల జీవితాలని దుర్భరం చేసింది. ఈనాడు చంపించినవాడిని చట్టమూ, సమాజంలో అత్యధికశాతమూ సమర్థించడంలేదు గదా? ఇది ప్రోగ్రెస్ కిందకు రాదా?" అన్నారు రాజారాం.

"ఇంకా ఇలాంటివి కులాల పేరిట ఇండియాలో జరుగుతున్నయ్యని న్యూయార్క్ టైమ్స్ లో చదవడం, దానిగుర్చి కొలీగ్స్ అడగడం ఎంత అవమానకరంగా ఉన్నదో!" అన్నా రొకరు.

"బిలియనుకు పైగా ప్రజలున్న దేశంలో ఇలాంటివి అక్కడక్కడా, అప్పుడప్పుడూ మాత్రమే జరగడంవల్ల న్యూయార్క్ టైమ్స్ వాటిని వార్తలుగా పరిగణిస్తోంది. వందల సంఖ్యలో ప్రతిరోజూ జరిగేటట్లయితే ఆ పత్రిక అలాంటి వార్తల జోలికే పోదు. ఉదాహరణకి, ఇప్పటికీ ఆఫ్రికా ఖండంలో చాలా దేశాల్లో స్త్రీల జననాంగాల మీద చిన్నతనంలోనే జరుపుతున్న దాడుల లాగా. ఈ దేశంలో ఏ న్యూస్ పేపర్ దాని మీద వార్తలని రాస్తోంది? ఆవిధంగా చూసినా మీరు ఉదాహరించిన కేసు అభివృద్ధికి కొలమానమే," అన్నారు రాజారాం.

"ఇదండీ ఈయన రేషనల్ థింకింగ్‌కి కొలమానం!" అన్నా రొకరు.

"దొంగతనం నేరం అని ప్రపంచంలో అన్ని చోట్లా తెలుసు. అయినా అది జరుగుతూనే ఉన్నది. అలాగే, హత్యలు కూడాను. ఆవేశంలో చేసేవి కొన్నయితే, ఎంతో ప్లాన్ వేసి, తప్పించుకుంటా మన్న ధైర్యంతో చేస్తున్నవి కొన్ని. ఈ పిల్ల తండ్రి తప్పించుకోవడం పరపతితో జరుగుతుందన్న ధైర్యంతో ఉండివుంటే తప్ప ఇది క్షణికావేశంలో చేయించిందని అనుకోవచ్చు," రాజారాం జవాబిచ్చారు.

“ఇది సమాజానికెలా ఉపయోగపడుతున్నట్లు?” అన్నాన్నేను.

“రెండు రకాలుగా. మొదటిది – వెనుకబడ్డ ఆలోచనలతో జీవనాలని సాగిస్తున్నవాళ్లు సమాజంలో ఇంకా ఉన్నారని గుర్తుచెయ్యడంవల్ల. రెండవది – పరిణామాలు సినిమాల్లో చూపిస్తున్నవాటి కన్నా ఘోరంగా ఉంటయ్యని తెలియజెయ్యడంవల్ల,” అన్నారు రాజారాం. నాకు అది మొండివాడి వాదన లాగా కాక సహేతుకంగానే అనిపించింది.

“ఇప్పుడు రాజారాం గారంటోం దేమిటంటే, కారు తయారై రోడ్డుమీద తిరగడం మొదలుపెట్టిన తరువాత అది మనిషికి డాష్ ఇచ్చి గాయాలని చేస్తే, మరీ ముందు కెళ్లి ఒకళ్ల జీవితాన్ని కట్ షార్ట్ చేస్తే, దాన్ని నేరంగా పరిగణించడం కారు తయారీతోనే మొదలుపెట్టలేదు గదా! మొదట్లో, కారు ఎవరిని గుద్దేసినా అది డ్రైవర్ తప్పు అని కాక కారు తప్పు అని చెప్పి కొంతమంది తప్పించుకునే ఉంటారు. అప్పటిదాకా ఉన్నవి జట్కాబళ్లే మరి. ‘జట్కాబండీ చక్రాల కింద పడి పిల్లాడి మృతి!’ అన్న న్యూస్ పేపర్ హెడ్‌లైన్‌ని ఊహించగలమా?” అన్నా రొకాయన.

ఒకరిద్దరు సన్నగా నవ్వారు. రాజారాం ఆ అన్న ఆయనవై పొకసారి చూసి, నిశ్శబ్దంగా ఫోన్‌ని బయటకు తీసి స్క్రోల్ చెయ్యడం మొదలుపెట్టారు. వాతావరణంలో తేమ అంతా ఘనీభవించి మంచుగడ్డలా మారి మా మధ్యలో చేరిన ట్లనిపించింది.

“ఇప్పటికీ అన్నిచోట్లా జరుగుతోంది. కొంచెం ఎక్కువ తక్కువలు అంతే,” అన్నారు మామయ్య. ఆయన మొహంలో సంభాషణ ఈవైపు దారితియ్యడం నచ్చలేదన్న అభిప్రాయం కనిపించింది. “డిన్నర్ రెడీ అయిందేమో కనుక్కొస్తాను,” అని లేచి ఆడవాళ్లు కూర్చున్నవైపు కెళ్లారు.

“నాలుగయిదేళ్ల క్రితం దాకా రాజారాం గారు ఆ వాదనకి జవా బివ్వకుండా ఉండేవారు కాదు,” అన్నా రొకరు. రాజారాం గారు నవ్వి ఊరుకున్నారు.

“కోతికి కొబ్బరికాయ దొరికితే పరిణామం అందరికీ తెలుసు గానీ, ట్రంపు నెన్నుకున్న తరువాత కదా అలాంటివాళ్ల చేతికి అధికారా న్నిస్తే ఏ మవుతుందో తెలిసింది, ఇదీ అలాగే!” అన్నా రొకరు. ఇక్కడ రాజారాంగారికి కోతితో పోలిక పెడుతున్నారా, లేక ట్రంపుతోనా, ఏదయినా గానీ ఈ లంకె ఏమిటీ అన్న ప్రశ్నలు నాకు కలిగాయి గానీ, వాటికి సమాధానాలు మామయ్య దగ్గర వెదుక్కోవడం మంచిదనిపించి ఊరుకున్నాను.

“మోదీకి అధికారాన్నిస్తే అంటూ మొదలుపెడతారు ఇంకొకరు. ఎందుకొచ్చింది గానీ, కాంట్రావెర్సీ ల్లేని తెలుగు సినిమాల గూర్చి మాట్లాడండి,” అన్నా రొకరు.

“ఈనాటి చర్చనీయాంశం, కాంట్రావెర్సీకి కూడా నోచుకోని తెలుగు సినిమా. దీన్ని గూర్చి ఆహూతు లేమంటారో తెలుసుకుందాం,” అన్నా రొకరు.

“తెలుగు సినిమా, కాంట్రావెర్సీ ఇద్దరూ కవలపిల్లలు. ఇద్దరూ క్షేమంగానే ఉన్నారు!” అన్నా రింకొకరు.

రాజారాం గారు ఫోన్ కేసి చూస్తూ ఉండిపోయారు. అక్కడి వాతావరణంలో మార్పు అంత కనిపెట్టలేనిది కాదు. “యు కెన్ కట్ ది టెన్షన్ విత్ ఎ నైఫ్!” అన్న వర్ణన గుర్తొచ్చింది.

“అత్తయ్యకి హలో చెప్పివస్తాను,” అని అక్కణ్ణించీ లేచి మామయ్యదారిలోకి మళ్లాను.

@ @ @

మామయ్యతో ఆనాటి సంభాషణ ప్రసక్తి తీసుకురావడం వెంటనే కుదరలేదు. ‘కారు కింద పడో లేక జట్కాబండీ చక్రాల కింద పడో పిల్లాడి మృతి– ‘ అన్న వాక్యం అక్కడ చేర్చిన టెన్షన్ కి ఎలా కారణమో అర్థం కానిది నా కొక్కడికే అయివుండాలని అనిపించింది. ఆ సమావేశంలో కొత్తవాణ్ణి నేనొక్కణ్ణే మరి.

“గుర్రబ్బండీ కింద పడి కూడా పిల్లలు గాయాలకి గురయి ఉండవచ్చు. కాదనలే రెవరూను. అలాగే, కారువల్ల బయట ఉన్న కొంతమందికి దానివల్ల గాయాలు అయిన తరువాతే దాని గూర్చిన చట్టాలు చేసి ఉండవచ్చు. కానీ, అతనెప్పుడూ మిగిలిన వాళ్లతో ఏకీభవించినట్లు కనిపించకపోవడంవల్ల రాజారాంకి కోడిగుడ్డుకు ఈకలు పీకుతాడనే అపవాదు వున్నది. కోర్టుల్లో లాయర్ల లెవెల్లో వేరే కోణాన్నించీ చూస్తాడని అతనితో చర్చల్లో పాల్గొన్నవాళ్లకి అనిపిస్తుంది. ‘మీరు కరక్టు!’ అని అతను ఎవరినీ అనకపోవడం అందుకు కారణ మని నే ననుకుంటాను. ఆనాటి రెండు టాపిక్కులూ నాకు గుర్తున్నాయి.

నిర్భయ ఒకటీ, అగ్రకులపు తండ్రి కూతురు మొగుణ్ణి దళితుడని చంపించడం ఒకటీ కదా? అతని వాదనలో నిజం లేదని నే ననలేను. కానీ, అతని కున్న అపవాదు గుర్చి చెప్పాగా! అందుకని వెంటనే పర్సనల్‌గా పోవడానికి వెనుకాడనివాళ్లు ఆ అవకాశాన్ని చేబుచ్చుకుంటారు," అన్నాడు మామయ్య.

"రాజకీయాల్లో లాగా. అయితే, ఇక్కడ రాజకీయ మే మున్నది?"

"వాదం గెలవడం కోసం దేన్నయినా సరే రాజకీయాన్ని చెయ్యడానికి కొందరు వెనుకాడరు!"

"అవతలివాళ్లు మాట్లాడాలనే అనుకోకపోతే అది వాదం గెలవడ మెలా అవుతుంది?"

"ఇక్క డెవరూ ప్రైజు లివ్వడంలేదు గదా! దెబ్బతీయడమే వాదం గెలవడం. మెచ్యూరిటీ అనేది అందరికీ వయసుతోబాటే ఎదగదు. దానికి ఆ సుదర్శనమే నిదర్శనం!"

"ఆయనకి రాజారాం గారిమీద అంత కక్ష ఎందుకు?"

"వితండవాదం చేస్తాడని! పుణ్యం, పాపం, స్వర్గం, నరకం – వేటికీ నిదర్శనా ల్లేవంటాడు రాజారాం. ఆ అన్నింటినీ నమ్ముతాడు సుదర్శనం. అతనికి నచ్చని అభిప్రాయాలు రాజారాంలో బోల్డున్నాయి. పోనీలే అని వదిలెయ్యడు. కావాలని ఎరవేసి బరిలోకి లాక్కొస్తాడు. రాజారాం అయినా ఊరుకుంటాడా అంటే యుద్ధం చెయ్యమని ఒకడు సవాల్ చేసినప్పుడు వెనుకాడడం పిరికిదనం అని ఎవరో ప్రబోధించినట్లుగా నోరు తెరుస్తాడు. ఇద్దరికీ సరిపోయింది."

"సుదర్శనం గారు పర్సనల్‌గా వెళ్లా రన్నావు. నాకు తెలియనిది ఏదో జరిగుండాలి!" అన్నాన్నేను.

"రాజారాం కారు కింద ఒక పిల్లాడు పడడం," అన్నాడు మామయ్య.

షాకు తిన్నాను. "అమెరికాలో ఒక పిల్లాడు కారు కింద పడిన తరువాత కూడా ఆయన జైలు కెళ్ల లేదా?" ఆశ్చర్యపోయి అడిగాను.

"అసలు కేసు లేదు. పిల్లాడు పోయాడు కూడా అని చెబితే ఇంకా ఆశ్చర్యపోతావు!"

"వాట్?" అరిచినంత పని చేశాను. "అదెలా సాధ్యం?"

"దాదాపు పదిహేనేళ్ల క్రితం సంగతి. ఆరంగుళాలకి పైగా మంచు కురవడంవల్ల స్కూళ్లకి ఆరోజు సెలవిచ్చారు. పిల్లలకి స్లెడ్డింగ్ అంచెప్పి మంచుమీద జారుడుబండ జారడం ఇష్టమని నీకు తెలుసుగా! కొంతమంది పెద్దల సూపర్‌విజన్‌లో స్లెడ్డింగ్ చేస్తే కొందరు పెద్దల కళ్లు గప్పి చేస్తారు. కొందరు పెద్దలు అసలు పట్టించుకోరు; పిల్లలు తమ జోలికి రాకుండా వుంటే చాలనుకుంటారు. ఆ రోజున పొద్దున పది గంటల ప్రాంతంలో రాజారాం డ్రైవ్ చేస్తున్నాడు. రెండు లేన్లు మాత్రం ఉన్న రోడ్డు మీద. ట్రాఫిక్ నత్తనడక నడుస్తోంది. రోడ్డుకు కుడిపక్కన ఎత్తుమీద మొదలై రోడ్డుమీదకు ఎండ్ అవుతూ జారుడుబండ స్లోపు. దానిమీద నుంచీ వచ్చాట్ట ఆ పిల్లాడు. కారుకు ఏదో గుద్దుకున్నట్లు, రాజారాంకి తెలిసిందట గానీ అతని కేమీ అర్థం కాలేదట. అతను ముందు దేనినీ గుద్దలేదు. ముందు చక్రాలు దేనిమీద నించీ వెళ్లలేదని అతనికి గుర్తుంది. కారులోంచి కిందకు దిగి, వెనక్కు నడిచి చూస్తే వెనక కారు గుద్దిన సూచనలేమీ లేవు. కారెక్కడానికి ఎడమవైపుకు నడవబోతుంటే వెనక కారు హాంక్ చేసి, దాని డ్రైవర్ కారు దిగి, 'ఓ మై గాడ్!' అని గుండెలు బాదుకుంటూ కుడివైపుకు వేలితో చూపిస్తే గానీ రాజారాం అటువైపు వెళ్లలేదట. అతని కారుకు గుద్దుకున్నది ఒక పిల్లాడు. కారు ముందు చక్రాలకీ, వెనుక చక్రాలకీ మధ్యభాగంలో. సగం కారు కింద ఉన్నాడు. అంటే ఆ పిల్లాడి మీదకు కారు ఎక్కలేదు. అతనే కారు కింద పడ్డాడు. పైగా వెనక డ్రైవర్ ప్రత్యక్ష సాక్షి. రాజారాం ఎంతో పెద్ద ప్రమాదం నుంచీ తప్పించుకున్నందుకు – ప్రమాదం జైలు కెళ్లడం కదా! – తెలుగువాళ్లల్లో ఈ వార్త నలుదిశలా తొందరగానే చేరిపోయింది. అందరూ ఆయన అదృష్టాన్ని కొనియాడినవాళ్లే. ఒక్క సుదర్శనమే ఆయనతో వాదం పెట్టుకున్నది."

"ఎందుకని?"

"అందరూ రాజారాం అదృష్టాన్ని కొనియాడితే సుదర్శనం మాత్రం, 'ఇప్పటికైనా మించిపోయింది లేదు, ఆ గుడిలో అర్చన, ఈ దేవుడికి అభిషేకం, గ్రహాలకి శాంతులూ చేయించ'మన్నాడు. అంతటితో ఊరుకోకుండా కలిసినప్పుడల్లా 'చేయించావా?' అని అడిగేవాడు. రాజారాం శాంతంగానే, 'చేయించలేదు, చేయించను!' అని జవాబిచ్చేవాడు. వెంటనే సంస్కృతి అంతా ఎలా తగలబడిపోతోందో అంటూ సుదర్శనం ఉపన్యాసా లిచ్చేవాడు."

"ఆయన సైంటిస్టు కదూ?"

"ఎంత సైంటిస్టయినా ఆచారవ్యవహారాల దగ్గర కొచ్చేసరికి ఆయన ఒక శతాబ్దంవాడు. దేవుడి ఉనికి గుర్చిన ప్రశ్నకు సమాధానం కోసం రాజారాం వెదుకుతుంటే, 'ప్రత్యేక మయిన ఆచారాలే ఆ దేవుడికి దగ్గరగా చేర్చే మార్గాలు!' అని సుదర్శనం వాదిస్తాడు. ఎవరినీ తన మార్గానికి తిప్పడానికి రాజారాం ప్రయత్నించడు. తన మార్గానికి తిప్పడానికి ట్రై చెయ్యకుండా సుదర్శనం ఉండలేడు. ఇద్దరూ ఉన్నచోట ఫైర్‌వర్క్స్!"

"నాకు మాత్రం సీమటపాకాయ మోత కూడా వినబడలేదు!" అన్నాన్నేను.

"కొన్నేళ్ల క్రితం దాకా లక్ష్మీ అవుట్ల స్థాయిని దాటేవి," అన్నాడు మామయ్య.

"నాలుగయిదేళ్ల క్రితం దాకానా? ఎవరో అన్నట్లు గుర్తు! ఇంక ఆయనకి విసుగొచ్చి వుండాలి!"

ఒక్క క్షణం ఆగి మామయ్య అన్నాడు. "అది కాదు కారణం. నువ్వెవరికీ చెప్పకుండా ఉంటా నంటేనే. నీ భార్యక్కూడా!"

లోపల పొంగిపొర్లుతున్న ఉత్సుకతని పైకి కనబడనివ్వకుండా యాథాలాపంగా అన్నాను. "ఛ. నే నెందుకు చెబుతాను?"

"ఇంకో పిల్లాడొచ్చి రాజారాం కారుని గుద్దాడు!"

"డ్రైవ్ చేస్తూనా?"

"మూడేళ్ల పిల్లా డెలా డ్రైవ్ చేస్తాడు?"

ఆశ్చర్యపోతూ అడిగాను. "మళ్లీ మంచుమీద జారుతూ వచ్చా?"

"కాదు. పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చి."

రాజారాం జైల్లో మగ్గకుండా స్వేచ్ఛగా బయట తిరుగుతున్నాడని గుర్తొచ్చి, "ముందునించీ అయ్యుండదు!" అన్నాను.

"మధ్యాహ్నం నాలుగ్గంట లప్పుట్ట! ఒక బ్లాకు ముందు కెడితే కుడిపక్కన ఎలిమెంటరీ స్కూలు. ముందర ఎడమపక్కన ఆగి, ఎర్రవి గానీ, పసుపుపచ్చవి గానీ లైట్లు వెలగకుండా ఉన్న స్కూల్ బస్సు. కుడిపక్కన ఇద్దరాడవాళ్లు కర్బ్ మీద నిలబడి మాట్లాడుకుంటున్నారు. వాళ్ల కాళ్ల దగ్గరొక పిల్లాడు. స్కూలు సందులో కాబట్టి అది 25 మైళ్ల స్పీడ్ జోన్. అందుకే చాలా జాగ్రత్తగా డ్రైవ్ చేస్తున్నా నన్నాడు రాజారాం. ఆ పిల్లాణ్ణి ఏం ఆకర్షించిందో గానీ, వాడు హఠాత్తుగా పరుగెత్తి రోడ్డు దాటబోయాడు. రాజారాం చూశాట్ట గానీ, 25 మైళ్ల వేగంతో వెళ్లే కారు బ్రేక్ వేస్తే ఆగడానికి రెండు కారు పొడవుల దూరం కావలసివస్తుంది. అదే జరిగింది. అప్పటికే ఆ పిల్లాడు బంపర్ దగ్గరకి వచ్చేశాడు. తల్లి, "శామ్!" అని అరిచిందట గానీ ఆ కేక అతణ్ణి ఆపలేకపోయింది. మళ్లీ ఇన్వెస్టిగేషన్. 'ఇదే మదృష్టమో గానీ తప్పు నాది కాదని చెప్పడానికి ఆ తల్లే కాక ఆమెతో మాట్లాడుతున్నావిడా, ఆ బస్ డ్రైవరూ కూడా ఉన్నా' రన్నాడు రాజారాం. 'ఉన్నది తల్లి ఒక్కటే అయ్యుంటే తప్పుని నీమీదకు తప్పకుండా తోసివుండే' దన్నాను. 'మనుషుల మీద తనకు నమ్మక మున్నది, అలా జరగ' దన్నాడు. 'ఈ పిల్లలు నాతోనే ఎందుకు పెట్టుకుంటా రండీ?' అని బాధపడ్డాడు. కొన్నాళ్లు సైకియాట్రిక్ కౌన్సిలింగ్ తీసుకున్నాడు. ఈ వివరాలన్నీ తెలిసినవాళ్లు చాలా తక్కువమంది. అనవసర ప్రచార మెందుకని నేను కూడా ఎవరికీ చెప్పద్దన్నాను. ఏ మయినా గానీ అప్పటి నించీ మాట్లాడ్డం తగ్గించేశాడు. ఎప్పుడూ ఏదో ఆలోచిస్తున్నట్లు కనిపిస్తాడు. సుందరం రెచ్చగొట్టినప్పుడు కొద్దిగా మాట్లాడతాడు గానీ మరీ ముందటిలాగా వాదాల్లోకి దిగడం మానేశాడు. ఆయన ఒంటరిగా కనిపించినప్పుడు 'మీరు మారా రండీ!' అంటాను. 'కాదు, నేను ఒకప్పటి రేషనలిస్టునే!' అని జవాబిస్తాడు. నాలుగయిదేళ్ల నించీ మూడీగా ఉన్నట్లు కనిపిస్తున్నాడు. అది ఆ సంఘటన జరిగిన దగ్గరనుంచే నని నా నమ్మకం. ఈ సంఘటన గుర్చి తెలిస్తే సుదర్శనం పెట్రేగి పోతాడు. ఇప్పటికే ఎన్నో అభిషేకాలూ, శాంతులూ చేసివుండాలంటాడు. రోహిణి – అదే, రాజారాం భార్య – వాటిని చేయిస్తూండడం వల్లే ఈ మాత్రమయినా నడుస్తోందంటాడు."

"ఈయన నాస్తికత్వం ఆవిడ కంటలేే దన్నమాట!"

"పూజలు చేసేవాళ్లని ఆస్తికులని అనచ్చేమో గానీ, చెయ్యనివాళ్లని నాస్తికులని ఎలా అంటావ్?"

"నే ననబోయింది వేరే. సరేలే. ఈయన లేకుండా ఆవిడ అభిషేకా లెలా చేయిస్తుంది?"

"గుళ్లల్లో చేయించడానికి పక్కన ఆయన ఉండక్కర్లేదుగా! ఇక్కడా, ఇండియా వెళ్లినప్పుడల్లా అక్కడి పుణ్యతీర్థాల్లోనూ."

"ఈయన వెళ్లరా?"

"కొన్నాళ్లు వెళ్లాట్ట. ఒకసారి కుటుంబసమేతంగా తిరుపతి వెళ్లినప్పుడు అడుక్కుంటూ ఒకపిల్ల వెంటపడ్డదట. దాదాపు కూతురు వయసున్న పిల్ల. 'పట్టులంగాతో సమీర, మట్టికొట్టుకుపోయి, చిరిగిన బట్టలతో ఆ పిల్ల. దేవుడున్నాడని ఎలా అనగలను?' అన్నాడు నాతో. తరువాత గుళ్లవైపు ఎప్పుడూ వెళ్లలేదనుకుంటా."

"ఇదే నాకు అర్థం కానిది. సెన్సిటివ్ అని చెప్పి ఏమీ చెయ్యకుండా సమస్యకి దూరంగా కూర్చున్నంత మాత్రాన దానికి పరిష్కారం దొరకదు గదా!"

"ఆయన ఏమీ చెయ్యట్లేదని ఎందుకనుకుంటావ్? ఆయన చేసే దానధర్మాల గూర్చి మనకేం తెలియదు గదా!"

"ఏమో! ఆయన ఇక్కడున్నారు, పావర్టీ అక్కడున్నది," అన్నాన్నేను.

"పావర్టీ ఇక్కడా ఉన్నది!"

"అదీ నిజమే!" అన్నాను గానీ, ఆయనతో వాదనని పొడిగించ దలచుకోలేదు. దానివల్ల ప్రయోజనమేమీ లేదు గనక.

@ @ @

మామయ్యవాళ్లింట్లో ఆ దీపావళి గెట్ టుగెదర్ అంత ఆనందకరంగా లేదనే చెప్పవచ్చు. రాజారాంగారు సాధారణంగా ఆహ్వానితులుగా వచ్చే ఏ ఇంట్లోనూ ఇంతకన్నా ఆనందకరమైన వాతావరణం నెలకొంటుందని అనుకోను. ఒక్క రెడ్డిగారికే ఈ విషయం తెలియనట్లుంది. లేకపోతే, "రాజారాంగారు ఊళ్లో లేరా? ఆయన మాకన్నా ఎప్పుడూ ముందే వస్తారు గదా!" అని ఆయన అనేవారు కాదు.

"మీరు ఊళ్లో లేరీ మధ్య. అందుకని మీకు తెలియదు," అన్నారు సుదర్శనంగారు. ఆర్నెల్ల వ్యవధి తరువాత వీళ్లందరినీ అదే మళ్లీ కలవడం. అందరి పేర్లూ అంతగా గుర్తు లేకపోయినప్పటికీ కొందరివి గుర్తున్నాయి. ముఖ్యంగా సుదర్శనం గారిది.

"ఒక నెలరోజులపాటు ఇండియాలో తీర్థయాత్రలూ అవీ చేసొచ్చాం. మానస సరోవర్, అవన్నీని," అన్నారు రెడ్డిగారు.

"రాజారాంగారు కొద్దిగా అన్‌స్టేబుల్‌గా ఉన్నార్ట," అన్నా రొకరు.

"అన్‌స్టేబులంటే?"

"మనమధ్యలో ఉన్నా గానీ లేనట్లుండడం," ఒకరు జవాబిచ్చారు.

రెడ్డిగారికి అర్థం కాక మామయ్య మొహంలోకి చూస్తే ఆయన తన తలవైపు చేతివేలితో చూపించి "మతిస్థిమితం లేదు!" అన్నారు.

"ఛ. ఎప్పటినించీ?"

"దాదాపు నెలనించీ."

"ఎలా?"

"డాక్టర్లకి తెలిస్తేగా చెప్పడానికి?"

"పుణ్యం, పాపం లేదని వాదించొచ్చు. అనుభవంలోకి వచ్చిన తరువాత గుర్తించడానికి బ్రెయినే లేదు," అన్నారు సుదర్శనంగారు.

"కీప్ ది డీటెయిల్స్ కమింగ్!" అన్నారు రెడ్డిగారు.

"ఒక మూణ్ణెల్ల క్రితం అనుకుంటాను. రాజారాంగారు ఒక యాక్సిడెంట్లో ఇన్వాల్వ్ అయ్యారు. ఆయన రెడ్ లైట్ మీద రైట్ టర్న్ తీసుకుంటుంటే కారుని ఎవరో గుద్దిన శబ్ద మయిందట. దిగి చూస్తే, కారుకు ముందు కుడిపక్కన ఒక సైకిలూ, పన్నెండేళ్ల కుర్రాడూ కింద పడి ఉన్నారట. అంబులెన్స్ వచ్చి, అందులోని పెరామెడిక్స్ ఆ పిల్లాడికి తగిలిన దెబ్బలకి అక్కడే కట్లు కట్టారట. చిన్నదెబ్బలేనుట. పోలీసులు రాజారాంని, 'నీ కారు పెడస్ట్రియన్ వాక్ వేకి మధ్యలో ఉన్నది. రోడ్డుని కాలినడకన క్రాస్ చెయ్యకూడదని ఎర్ర సిగ్నల్ ఉన్నట్లు చూశావా?' అనడిగార్ట. 'గుర్తు లే' దని ఈయన జవాబిచ్చారట. 'ఆ పిల్లాడు తనకి దాటవచ్చు నన్న తెల్ల సిగ్నల్ ఉన్నప్పుడే సైకిల్ మీద దాటడానికి ప్రయత్నించా నని చెబుతున్నాడు. నువ్వేమో తెలియదని చెబుతున్నావు. అందుకని నీదే తప్పుగా నిర్ధారిస్తున్నాం, ఫలానా రోజున కోర్టుకి వచ్చి హాజరు కా!' అని ఈయనకి చెప్పి, ఆ పిల్లాడికి కూడా ఆ రోజున కోర్టులో హాజరు కమ్మనమని చెప్పారట. ఆ పిల్లాడు మెక్సికన్ అన్నాడు రాజారాం. ఆ ఇంటర్‌సెక్షన్‌కి దగ్గరలోని ఒక అపార్ట్‌మెంటులో ఉంటాట్ట. లాయర్ని పెట్టుకొమ్మన్నాను. 'మహా అయితే రెక్లెస్ డ్రైవింగ్ అని తీర్పిస్తారు, ఈ మాత్రానికే జైల్లో వెయ్యర్లే!' అన్నాడు తప్పితే లాయర్ని పెట్టుకోలేదు, ..." అంటూ మామయ్య చెప్పుకుపోయాడు.

ఈ వివరాల నన్నింటినీ మామయ్య క్రితంవారం నాకు చెప్పాడు. రాజారాం గారు కోర్టు కెళ్లడం, ఈయనకి టిక్కెట్టిచ్చిన పోలీసాఫీసరూ రాజారాంగారూ వెళ్లి జడ్జీగారి ముందు నిలబడడం, ఆ మెక్సికన్ కుర్రాడు రాకపోవడం –

ఆ పిల్లాడు రాకపోవడంవల్ల జడ్జీగారు కేసుని డిస్మిస్ చేస్తే పోలీసాఫీసర్ తెల్లబోయాట్ట. రాజారాంగారి కూడా వెళ్లిన ఆయన భార్యవల్ల తెలిసింది ఆ సంగతి. ఆవిడ తన పూజలూ, వ్రతాలూ ఫలించినందుకు దేవుళ్లకి ధన్యవాదాలు తెలుపుకున్నదట.

రాజారాంగారు జడ్జీగారి ముందు కదలకుండా నిలబడడం చూసి "యూ కెన్ గో!" అని మళ్లీ చెబితే కోర్టులో ఉన్నవాళ్లు నవ్వారట కూడా. నిద్రలో నడిచినట్లు రాజారాంగారు తన భార్య ముందునించే ఆమెను పట్టించుకోకుండా నడిచి వెడుతుంటే ఆమె ఆశ్చర్యపోయిందట. కోర్టు బయటకు రాగానే ఆయన పిచ్చిపిచ్చిగా మాట్లాడ్డాలూ, చేతులతో జుట్టు పీక్కోవడాలూ, ఏడవడాలూ చేశారట. ఆవిడకి డ్రైవింగ్ వచ్చు కాబట్టి ఆయన్ని కారులో కూర్చోబెట్టి ఇంటికి చేర్చి, మామయ్యకి ఫోన్ చేస్తే ఈయన పరుగెత్తుకు వెళ్లారు. రాజారాంగారి పిల్లలకి వేరే ఊళ్లల్లో ఉద్యోగాలు మరి. పైగా వాళ్లకి ఆప్తుడు మామయ్యే.

"త్రీ స్ట్రయిక్స్!" అన్నాడు మామయ్య నాతో.

మామయ్య దేని గూర్చి అంటున్నాడో అర్థమయింది గనుక, "మొదటి రెండింటిలోనూ ఆయన తప్పేమీ లేదని నిర్ధారించారు గదా!" అన్నాను.

"అవుననుకో, కానీ ఆయన మెదడులో ఏమున్నదో మనకేం తెలుసు? పదిహేనేళ్ల క్రితం వీళ్ల పిల్లలు చిన్నవాళ్లు కాబట్టి కుటుంబ బాధ్యతల దృష్ట్యా ఆయన ఒక పెద్ద రిలీఫ్ ని ఫీలయి వుంటారు. రెండవది, నాలుగయిదేళ్ల క్రితం, పిల్లలు కాలేజీల్లో ఉన్నప్పుడు. 'ఆ పిల్లాడి తల్లిదండ్రుల పరిస్థితిలో తానుంటే?' అన్న ఆలోచన వచ్చుంటే తన తప్పు లేకపోలేదా అన్న అనుమానం రాజారాం మదిలో చొరబడి ఉండవచ్చు. లేటెస్ట్ దాంట్లో తన తప్పున్నదనే ఆయన నమ్మకం. అది జరిగిన రోజున నాకు ఫోన్ చేసి, 'ఇన్నేళ్ల డ్రైవింగ్ అలవాటు తరువాత రెడ్ లైట్ ఉన్నప్పుడు పక్కకు తిరిగి పెడస్ట్రియన్‌కి సిగ్నల్ ఉన్నదా లేదా అని చూసే అలవాటు పోక మానదు. తనకు సిగ్నల్ ఉన్నది కదా అని ఆ సైకిల్ మీది పిల్లాడు నేను ఆగుతానని అనుకునే ఉంటాడు. ఆగకపోవడం నా తప్పే!' అని అన్నాడు. 'దిసీజ్ ది థర్డ్ స్ట్రయిక్! ఈసారి తప్పించుకోలేను. ఐ విల్ బి అవుట్!' అని జోడించాడు కూడా. అలా నాతో అంటున్నప్పుడు అతని మొహం ఆనందంతో నిండివున్నదని నా నమ్మకం. 'నాకు పోలీసు టిక్కెట్టిచ్చాడోచ్! అని ఆనందంగా చెప్పేవాళ్ల నెవరినైనా చూశారా?' అని ఆయన భార్య మీ అత్తయ్యతో అన్నదట కూడా," అన్నాడు మామయ్య.

ఏమయినా గానీ, ఏ అంశం గూర్చి చర్చించబోయినా ఎదురు చెప్పడానికి రాజారాంగారు లేని లోటు సుదర్శనంగారికి బాగానే కనిపించింది. రాజకీయాల్లోకి తలదూర్చినా, సినిమాల్లో వేలు పెట్టినా ఆ చర్చలు దమ్ముకున్న దీపావళి టపాసుల లాగా తుస్సుమన్నాయి.

రాజారాం గారిని మొదటి పరిచయంలో చేర్చిన గూటినించీ రెండో దానికి మార్చాను గానీ మనసులో మాత్రం ఒక మూలనించీ 'తప్పుచేశావు కదా?' అని ప్రశ్న రావడం ఇప్పుడిప్పుడే ఆగేలా లేదు.

★★★

Click here to share your comments on this story